
Zpravodaj

SMIŘIC, RODOVA
a HOLOHLAV

14. prosinec 2000

4

**Veselé Vánoce
a úspěšné vykročení do třetího tisíciletí**

Letos už opravdu vstoupíme do nového století i do třetího tisíciletí

Mnozí z vás si jistě vzpomenou, s jakou slávou byl vítán rok s magickým číslem **2000**. Vzpomeňte si, s jakými chmurnými až katastrofickými vyhlídkami byl uváděn tento rok. Je dobře, že se ty nejhorší prognózy různých proroků nesplnily. Pomineme-li v kalendáři to označení **2000**, zjistili jsme, že to byl rok jako kterýkoliv jiný – po lednu přišel únor, pak březen, duben... po neděli jsme museli v pondělí, v úterý... do práce. Slunce putovalo po obloze přesně stejně od východu k západu, večer jsme mohli pozorovat na obloze stejná souhvězdí. Vyzdvihoval význam té číslovky **2000** pro tento rok není vůbec tak důležité – vždyť jsou jiné početné národy a významná náboženství, které mají zcela jiné letopočty.

Co je také jisté – pomineme-li ono označení v kalendáři, zjistíme, že se jinak nic nezměnilo – nezměnilo se chování lidí. Přelomy a důležité události v lidském životě nenastanou automaticky změnou v kalendáři, ale jen tím, že by lidé na změnách k lepšímu usilovně pracovali, bylo by třeba napřít dostatek síly správným směrem – pak by mohly nastat změny, které bychom rádi přivítali.

Měli bychom se tedy přičinit všichni, aby nám rok 2001 přinesl, co bychom si přáli. K tomu si přejme co nejvíce zdraví a alespoň kapičku štěstí.

Jak se lidé dostali k letopočtu 2000

První kalendář prý v Římě zavedl jeho zakladatel Romulus. Moc se mu nepovedl, rok měl jen deset měsíců a pouhých 304 dnů. Ovidius měl dvě teorie o příčině této podivnosti: buď prý se Romulus snažil napodobit „čas, který postačuje dítěti, aby vystoupilo z matčina lůna“, tedy dobu těhotenství, nebo projevil specificky římskou úctu k číslu deset – vždyť celá organizace správy státu i armády vycházela z desítkové soustavy. Také s pojmenováním měsíců si první vládce Říma moc práce nedal. První čtyři dostaly jména po bozích, přičemž se začínalo bohem války Martem, další už měly jen čísla. Desetiměsíční rok ovšem nevyhovoval potřebám zemědělství, a tak byly brzy přidány další dva měsíce, Januarius a Februarius (podle našeho leden a únor). Rok se tak protáhl na 354 dnů, ale protože Římané neměli rádi sudá čísla, přidali ještě jeden den.

Ani v nové podobě nebyl kalendář v souladu s ročními obdobími, proto se Římané po několika neúspěšných experimentech přiklonili k řeckému způsobu vkládání dodatečného měsíce jednou za osm let. Občas si to špatně spočítali, takže kalendářní rok ve vztahu ke slunečnímu hopsal jako kůzle. Navíc se do kalendáře pletla i politika: o vkládání přestupných měsíců rozhodovali kněží, pocházející z patricijských rodů. Někdy byli zaneprázdněni jinými bohubílymi úkoly, jako například válkou, a na kalendář prostě zapomněli. V době Caesarově dosáhla odchylka téměř dvou měsíců a byl nejvyšší čas něco s tím udělat. Proto Caesar s pomocí alexandrijského astronoma Sósigena provedl roku 46 př. Kr. reformu, která se stala základem kalendáře užívaného dodnes.

V Caesarově kalendáři, který vstoupil do historie jako juliánský, měly měsíce střídavě 30 nebo 31 dnů, jen únor jich měl 29 a v přestupném roce 30. Nový rok se z tradičního března přesunul na 1. leden. O lednových kalendách (Kalendae = ve starořímském kalendáři první den v kalendáři) roku 709 od založení Říma se tedy Řím probudil do nové éry. Jenže změnám ještě nebyl konec. Za císařství se senát rozhodl přejmenovat měsíc Sextilis na císařovu počest na Augustus. Božský panovník přece ale nemůže mít krátký měsíc! Proto utrhlí jeden den od února a přidali ho k srpnu. Aby bylo ve zbytku roku zachováno střídání, prohodili délky následujících měsíců. Díky tomu máme dodnes v zimě i v létě dva dlouhé měsíce za sebou.

Poslední závažnou změnu přinesl po zavedení křesťanství jako státního náboženství císař Konstantin: sedmidenní týden s nedělí jako svátečním dnem.

Týden o sedmi dnech si vymysleli obyvatelé Předního východu. Do Říma pronikl v 1. století př. Kr., ale nebyl součástí oficiálního kalendáře. Podle egyptského vzoru byly jednotlivé dny podřízeny planetám respektive božstvům, která je symbolizovala. Dodnes v mnoha evropských jazycích slyšíme jejich latinská jména. Pondělí patřilo Měsíci neboli Luně, úterý bohu války Martovi, středa je zasvěcena Merkurovi, čtvrtek vládci bohů Jupiterovi, pátek bohyni Venuši, sobota Saturnovi a neděle Slunci. Když germánské národy převzaly kalendář od civilizovanějšího Říma, dosadili si do jmen dní vlastní bohy s analogickými kompetencemi – Wotana, Thora, Freyju. Křesťanství vlastně změnilo jen názvy posledních dvou dnů: sobota připomíná židovský sabat, neděle je v mnoha jazycích dnem Páně (domenica) či dnem vzkříšení.

Zbývala ještě otázka letopočtu. V Římě se počítalo „od založení města“, kromě toho se datovalo podle vlády konzulů, Řekové uváděli roky podle olympiád, někteří raně křesťanští autoři datovali „od stvoření světa“, za který ovšem mohl být považován rok 5509 př. Kr. (v Byzanci) či 5492 př. Kr. (v Alexandrii).

V některých oblastech severní Afriky se používala tzv. Diokleciánova éra, v níž počátkem letopočtu bylo pronásledování křesťanů za tohoto císaře. V 6. století se mnich Dionysius Exiguus pokusil vypočítat rok Kristova narození. Přesný postup jeho výpočtů není zcela jasný, ale údaj, ke kterému dospěl, se postupně prosadil jako počátek letopočtu, nejprve na Západě, později i v ortodoxních východních zemích. Používá se dosud, i když je dávno známo, že je nesprávný – podle mínění současných badatelů se biblický Ježíš narodil nejspíše o čtyři roky dříve.

Rok podle juliánského kalendáře se neshodoval se slunečním, tj. se skutečnou dobou oběhu Země kolem Slunce. Zpočátku tato odchylka nebyla patrná, ale už ve středověku bylo jasné, že reforma bude nutná. Jednalo se o ní už v polovině 14. století, pak na kostnickém i basilejském koncilu, ale bezvýsledně.

Teprve 24. února 1582 vydal papež Řehoř XIII. bulu, v níž vyhlášoval změnu kalendáře. Aby se jarní rovnodennost dostala zase na 21. březen jako kdysi, vypustil deset dnů a stanovil, že napříště nebudou přestupné poslední roky století, pokud jejich základ není dělitelný čtyřmi. ***Tak vznikl gregoriánský kalendář, jimž se řídíme i my, a proto – a jen proto – byl tedy náš letošní rok rokem s označením 2000.*** Jen na doplnění – ne všude však byl gregoriánský kalendář přijat hned. Protestanti v Německu a Dánsku přijali reformu teprve v roce 1700, Švédové a Angličané až roku 1753. A pravoslavná církev se, jak známo, drží juliánského kalendáře dodnes (proto v bývalém SSSR slavili říjnovou revoluci 7. listopadu).

p.f. 2001

Jak jsme volili

u nás ve Smiřicích, v Rodově a v Holohlavech

V době, kdy čtete tyto řádky, je už více než měsíc po volbách do krajských zastupitelstev a do senátu. Přesto snad nezaškodí se seznámit s tím, jak jsme u nás ve Smiřicích, v Rodově a v Holohlavech volili – správnější by bylo třeba právě u vás uvést, jak volili ti ... druzí. To proto, že voleb se u nás zúčastnila přibližně jen jedna třetina oprávněných voličů. Možná že právě ti,

kterí zůstali doma, nadávají na poměry a mají dostatek nápadů, jak by se to mělo dělat. Nezbyvá než vyjádřit doporučení. Při jakýchkoliv příštích volbách využijte svého volebního práva a po dobré úvaze zvolte ty, o kterých budete přesvědčeni, že jsou to ti – z daných možností – nejlepší. Budete mít alespoň naději, že jste přispěli ke změnám – možná i k lepšímu.

Smiřice – volby do krajského zastupitelstva

Při posledních komunálních volbách (do městského zastupitelstva) zvítězili u nás na plné čáře sociální demokraté. Tentokrát však museli své vedoucí postavení předat ODS. Velmi si polepšila KSČM, která postoupila na druhé místo. Na ČSSD zbylo 3. místo a 4koalice se musela spokojit s „bramborovou“ medailí. Ostatní strany posbíraly rozdrobeně v podstatě jen nepodstatné drobečky. Kdybychom ještě porovnali pravici (ODS + 4koalice) a levici (KSČM + ČSSD), pak by síly byly téměř vyrovnané.

	ODS		4koalice		KSČM		ČSSD		Ostatní	
	hlasů	%	hlasů	%	hlasů	%	hlasů	%	hlasů	%
Dvorana	105	29,5	44	12,4	87	24,4	63	17,7	57	16,0
škola	122	33,0	50	13,5	70	18,9	69	18,6	59	15,9
Rodov	11	31,4	6	17,1	4	11,4	8	22,9	6	17,1

Účast ve volbách (Smiřice + Rodov) 32,6 %

Smiřice – doplňovací volby do senátu

Ve volbě kandidáta do senátu uspěl u nás v první volbě bez velkého náskoku kandidát za ČSSD JUDr. Richard Sacher. Celkově však na tom byli pro druhé kolo lépe zástupci ODS a 4koalice – jistě víte, že do senátu byl zvolen zástupce 4koalice Petr Fejfar.

č.	Kandidát do senátu	Kandidoval za	Dvorana	škola	Rodov	Celkem	%
1	JUDr. Richard Sacher	ČSSD	85	92	9	186	27,5
2	Miloslav Čermák	ODS	76	87	11	174	25,7
3	Petr Fejfar	4koalice	78	73	3	154	22,7
4	Ing. Eduard Katzer	Národně dem. strana	3	6	1	10	1,5
5	Miroslava Doležalová	KSČM	83	67	3	153	22,6

Holohlavy – volby do krajského zastupitelstva

V Holohlavech je velká nezaměstnanost – větší než v ostatních místech okresu i zdejšího regionu. To zřejmě rozhodovalo ve volbách do krajského zastupitelstva. I když odevzdané hlasy byly téměř rovnoměrně rozloženy pro všechny hlavní strany, přesto je nutno zaznamenat, že v Holohlavech nejvíce voličů hlasovalo pro kandidáta KSČM. K ním zřejmě přešli i dřívější příznivci ČSSD, protože ta obsadila v Holohlavech až 4. místo.

	ODS		4koalice		KSČM		ČSSD		Ostatní	
	hlasů		hlasů		hlasů		hlasů		hlasů	
Holohlavy	49	20,5	43	18,0	59	24,7	41	17,2	47	19,7

Účast ve volbách (Holohlavy) 39,7 %

Holohlavy – doplňovací volby do senátu

Stejně jako ve Smiřicích a v Rodově i v Holohlavech dostal v první volbě do senátu nejvíce hlasů kandidát za ČSSD JUDr. Richard Sacher. I pro Holohlavy platí, že ve druhém kole získal nejvíce hlasů kandidát 4koalice Petr Fejfar.

Č.	Kandidát do senátu	Kandidoval za	Hlasů	%
1	JUDr. Richard Sacher	ČSSD	70	31,0
2	Miloslav Čermák	ODS	51	22,6
3	Petr Fejfar	4koalice	48	21,2
4	Ing. Eduard Katzer	Národně dem. strana	8	3,5
5	Miroslava Doležalová	KSČM	49	21,7

Smiřice na internetu

S aktuálními údaji o Smiřicích (např. i s výsledky posledních voleb do krajských zastupitelstev i do senátu) se můžete seznámit na Internetu. Kromě toho zde najdete i stručnou historii města.

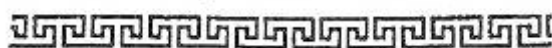
INFORMACE Z RADNICE

Z jednání městské rady

- MR projednala a odsouhlasila návrh dopisu ministru vnitra Mgr. Grossovi ve věci námítky proti začlenění Smiřic do připravovaného regionu Jaroměř. Bylo projednáno vyplnění dotazníků zaměřených na reformu státní správy a byl vysloven souhlas s jeho odesláním na ministerstvo vnitra.
- MR projednala a odsouhlasila návrh smlouvy na akci prodloužení inženýrských sítí v Hanzově ulici s dodavatelem VAK s. r. o. Hradec Králové – vítězem výběrového řízení.
- MR projednala a odsouhlasila úpravu smluvních vztahů na práce spojené s rekonstrukcí střechy hasičské zbrojnice a s nutným materiálovým předzásobením na pokračující rekonstrukci.
- MR projednala připomínku z jednání MZ ohledně výstavby garáží za bývalým kinem (pozemek ing. Brožové). Po doložení příslušných podkladů konstatovala, že tato uvažovaná výstavba je v souladu s platným Územním plánem a není tedy v rozporu s vydaným územním rozhodnutím odborem výstavby.
- MR projednala a odsouhlasila smlouvu na spolupráci při likvidaci tříděného odpadu s firmou EKO-KOM Praha. Za třídění odpadu bude městu touto firmou vyplácen finanční příspěvek, který lze využít v odpadovém hospodářství našeho města.

- MR projednala a vzala na vědomí zprávu o činnosti zdejšího Domu dětí a mládeže. Konstatovala, že uvedené zařízení plní své poslání velice dobře.
- MR rozhodla o umístění urnového háje na místním hřbitově.
- MR projednala současnou situaci o probíhající koupi budovy Základní umělecké školy ve Smiřicích (pozn.: starším občanům je tato budova známá pod názvem U křepelek) a v návaznosti na souhlasné stanovisko MZ rozhodla o koupi a předání kupní smlouvy k registraci na Katastrálním úřadě v Hradci Králové.
- MR se zabývala možným budoucím využitím kulturního střediska – sálu Dvorany – pro účely konání filmových představení. Po provedené technické kontrole odborníky si zprovoznění zařízení vyžádá náklady cca 100 tis. Kč.
- MR se zabývala situací s provozem restauračního zařízení „Dvorana“ a možnostmi ukončení stávajícího nájemního vztahu. S tím totiž souvisí i zajištění plesové sezóny v r. 2001.
- MR na základě žádosti ČSPO rozhodla o vybudování střediska osobní hygieny v domě čp. 159. Akce bude navržena do rozpočtu města na r. 2001.
- MR projednala žádost firmy AZ Smiřice (p. Hudák) o povolení hracích automatů v nově vybudovaném restauračním zařízení. Předložená žádost neodpovídala požadavkům zák. č. 202/90 Sb. a předkladatel byl požádán o její doplnění.
- MR schválila poskytnutí příspěvku soukromé dyslektické základní škole v Hradci Králové pro naše 2 žáky ve výši 2 442,– Kč.
MR odsouhlasila poskytnutí měsíčního příspěvku ve výši 900,– Kč na pobyt našeho občana p. Hruše v domě pro bezdomovce v Hradci Králové – město pro něho nemá ubytování.
- MR odsouhlasila na základě předložených žádostí poskytnutí příspěvků na Vánoční besídky pro Loutkovou scénu a pro Penzion pro důchodce ve výši 2 000,– Kč pro každý subjekt.
- MR schválila úhradu materiálových nákladů pí ing. Rachotové (psí útulek) ve výši 592 Kč.

Z jednání Městského zastupitelstva 13. prosince 2000

- 1) MZ schválilo předložený návrh rozpočtu města na r. 2001 včetně seznamu a pořadí akcí určených k realizaci nad rámec provozních nákladů. Rozpočet je sestaven jako vyrovnaný – výše příjmů a vydání je ve výši přibližně 38 milionů Kč.
MZ zmocňuje městskou radu, aby v případě nutnosti (dotační tituly, projektová připravenost, spolufinancování atd.) mohla změnit pořadí akcí.
- 2) MZ schválilo v souladu se zák. č. 358/2000 Sb. návrh odměňování neuvolněných členů zastupitelstva, předsedů výborů, případně komisí a členů MR dle návrhu ekonomického odboru. Platnost je stanovena v souladu s citovaným zákonem od 1. 11. 2000.
- 3) MZ schválilo prodej pozemku ve vlastnictví města o výměře 12 m² ing. Pavlu Hájkovi (výroba automobilových doplňků – Pácaltův kopec). Cena bude stanovena znaleckým posudkem.
- 4) MZ schválilo návrh jednacího řádu zastupitelstva v návaznosti na zákon o obcích č. 128/2000 Sb.
- 5) MZ s odvoláním na ustanovení § 117 zák. č. 128/2000 Sb. zřizuje finanční a kontrolní výbor:
Kontrolní výbor ve složení: předseda Miloslav Koudelka, členové: Ing. Ema Baboráková, Stanislav Horný a Karel Volejník.

Finanční výbor ve složení: předseda Dr. František Jandera, členové: bc. Vít Javůrek, ing. Ladislav Koldrt, Josef Preclík, Miluše Rejhonová, Petr Rohlena a Věra Smékalová.

MZ zřizuje letopiseckou komisi ve složení: Jiří Heřman, Dr. František Jandera, ing. Lubomír Kupka, Miroslava Malá a Miroslav Volák.

- 6) MZ schvaluje prodej pozemků pod domy Bytového družstva Hradec Králové dle přiložených podkladů za cenu stanovenou znaleckým posudkem. Prodej bude uskutečněn po provedení zápisu pozemků na list vlastnictví města. Prodej je prováděn na základě žádosti Bytového družstva Hradec Králové.

Co by nás mohlo zajímat z rozpočtu města –

plánované investiční akce pro rok 2001

1. Kaple
2. Veřejné osvětlení
3. Obecní dům v Jiráskově ulici čp. 266 – likvidace žumpy
4. Rodov – oprava střechy a plotu u zdejší prodejny
5. Staré sídliště – výměna oken a balkónových dveří u domů čp. 440–442
6. Dům čp. 111 v Mlýnské ulici (zv. Chudobinec) a byty v čp. 125, 126, 185 – nátěry oken
7. Zdravotní středisko – dům čp. 48 – odvodnění dvora a očištění fasády
8. Školní jídelna – oprava vzduchotechniky, drtič odpadků
9. Základní škola – výměna zářivek, aqua ventily, keramický obklad
10. Oprava komunikací – sídliště Govorovo, křižovatky u Dvorany a před MěÚ
11. Chodníky v ulicích: Ed. Karla, Zemanova, Fučíkova, 9. května, Palackého – úpravy pro invalidy
12. Hanzova ulice – technická vybavenost, vodovodní přípojka
13. Zprovoznění promítací techniky ve Dvoraně – příprava pro promítání filmů
14. Základní umělecká škola (budova je už v majetku města) – oprava střechy, nátěry oken, úpravy WC
15. Mateřská škola – výměna kotle VSB, žaluzie do oken, výměna koberců
16. Veřejné sportoviště – financování s dotací
17. Zvláštní škola čp. 205 – nátěr střechy a omítka
18. Loutková scéna – malování, výměna topných těles

Na uvedené akce je plánováno celkem 7 055 000,– Kč

Pokud by stačily finanční prostředky, mohly by být uskutečněny postupně i tyto akce:

- Zámek čp. 1 – oprava střech (bývalý sklad OSP, byty)
- Dům s pečovatelskou službou čp. 159 – sociálka pro CSPA
- Veřejná zeleň – technika, lavičky, odpadové koše
- Další kontejnery
- Dům čp. 210 v Nývltové ulici – fasáda
- Nákup počítačů pro odbory MěÚ a pro knihovnu
- Přemístění útulku pro psy ke Gigantu
- Příspěvek na zavedení plynu do domu čp. 45 v Rodově
- Příspěvky na obnovu fasád
- Posypové nádoby

Vážení spoluobčané,

*členové městského zastupitelstva
a všichni pracovníci Městského úřadu
vám přejí příjemné prožití vánočních
svátků a do nového roku hodně
zdraví a spokojenosti v osobním životě
i v zaměstnání nebo v podnikání.*

Poděkování panu Václavu Klimešovi

Dovolte, abych vyjádřila touto cestou veřejné poděkování panu Václavu Klimešovi, zaměstnanci MěÚ Smiřice za to, že nám umožnil vstup a provedl odbornou prohlídku smiřické kaple s kvalifikovaným výkladem o její historii a průběhu restaurátorských prací a to pro celý kolektiv pracovníků Středního odborného učiliště potravinářského ve Smiřicích. Velmi příjemně a zajímavě jsme tak strávili jedno odpoledne a kolegové z učitelského sboru byli potěšeni, že mohli prohlídkou, výjimečnou tím, že sledovali vlastní průběh prací přímo z lešení, poznat skvost, kterým se Smiřice mohou chlubit.

Přeji městu a potažmo panu Klimešovi, aby se podařilo sehnat finanční prostředky na zdárné dokončení prací v kapli. Přeji také všem, aby se dočkali slavnostní chvíle, kdy bude kaple opět zpřístupněna veřejnosti. A pokud bude pan Klimeš opět někoho provázet, přeji mu, aby další skupiny projevíly stejnou spokojenost a radost, kterou jsme měli my.

Za kolektiv pedagogů SOUP Smiřice Ing. Baboráková Ema, ředitelka školy

Zprávy

Obecního úřadu Holohlavy

Hospodaření obce

Předběžné výsledky hospodaření k 30. listopadu 2000 ukazují, že plánované příjmy, se kterými bylo v rozpočtu do konce roku počítáno, nebudou naplněny v plné výši, ale že budou naopak nejméně o 320 tisíc Kč nižší.

Proto i výdaje na letošní rok byly o stejnou částku sníženy. To se podařilo hlavně díky tomu, že náklady na opravu komunikace a chodníků v ulici Dlouhá byly téměř o půl milionu nižší. Z rozdílů těchto finančních částek se podařilo realizovat dodatečné stavební práce, o kterých byla řeč ve Zpravodaji číslo 3 (zřízení chodníku v ulici Na Výsluní, zřízení parkoviště uvnitř objektu Policie, předláždění chodníku v ulici Na Státní). Komplexní vyhodnocení hospodaření obce za rok 2000 bude zveřejněno v příštím čísle Zpravodaje.

Výhled na příští rok

Pro příští rok jsou státem stanovena nová pravidla financování obcí. Pro obce do 1.500 obyvatel nejsou tak příznivé jako dosavadní. Příznivé jsou pouze pro velká města.

Zatímco byl pro letošní rok plánován příjem ve výši 4,955 mil. Kč, skutečnost bude jen cca 4,6 mil. Předběžný odhad příjmů pro naši obec pro příští rok vychází oproti letošnímu roku zhruba o 400 až 500 tisíc Kč nižší. Příjmy budou činit pouze cca 4,2 mil. Kč. Potřebovali bychom však částku dvojnásobnou. Definitivní čísla pro příští rok budou projednána Zastupitelstvem obce v lednu 2001.

Označení budov popisnými čísly

V příštím roce bude v únoru a březnu provedeno sčítání lidu, domů a bytů. Rozhodujícím dnem bude 28. únor. Zákon ukládá všem vlastníkům označit domy popisnými čísly. Žádáme proto majitele domů, kteří dosud nemají svůj dům číslem označený, aby tak do 20. února 2001 učinili.

Bude konec s pálením čarodějnic?

Pozemky u památníku na Napoleonská tažení naším krajem a v katastrálních mapách značené U Červeného kříže, známé též zkráceně pod názvem U Kříže, se stávají vlivem bezohledných lidí smetištěm. Na obecní pozemek se bez souhlasu Obecního úřadu vyváží nejen dřevo, ale i jiné odpady a suť. Při zjištění původce bude Obecní úřad požadovat úhradu nákladů souvisejících s jejich odstraněním. Nabízí se i řešení – pozemek zorat a využívat k zemědělským účelům.

Ukládat suť na toto místo je barbarství. Pokud má někdo na úpravu domu, předpokládá se, že má i na likvidaci stavebního odpadu. Pokud někdo neví, kam se podobný materiál ukládá, jsou zde hned dvě možnosti: firma Rund Nový Ples (tel. 0442/812381) nebo EKO skládka mezi Velichovkami a Dubencem (tel. 0603 249187). Zda se budeme U Kříže i nadále loučit se zimou a vítat jaro, záleží jenom na občanech.

Na závěr přání,

jménem všech členit Zastupitelstva obce děkuji všem občanům, kteří svou prací pomohli udržet pěkný vzhled obce. Přeji všem krásné a radostné Vánoce. Do nového tisíciletí mnoho zdraví, osobních i pracovních úspěchů.

Miroslav Hlava, starosta

Co nového je v odpadovém hospodářství?

- Přeznačení popelnic fyzických osob mělo být provedeno do konce listopadu 2000. Občané si mohli převzít novou samolepku na odboru správním a životního prostředí MěÚ Smiřice. Pokud tak někdo ještě neučinil, vystavuje se riziku, že mu firma Rund nebude popelnici vyvážet. Vyzýváme proto opozdilce, aby si novou samolepku vyzvedli a předali nepříjemnostem.
Toto přeznačení je bezplatné, vydávaná samolepka bude platit 3–4 roky – dle její čitelnosti. Dřívější výměna poškozené samolepky je možná za poplatek 20,– Kč.
- Svozový kalendář najdete na stránkách tohoto čísla Zpravodaje – můžete si jej i vyzvednout v obou trafikách ve Smiřicích, dále bude vyvěšen na úřední desce na budově MěÚ Smiřice.
- Cena svozu odpadu:
U popelnic cena odvozu odpadu zůstává stejná jako v roce 2000.
Zvyšuje se cena odvozu kontejnerů s TKO a kontejnerů s plasty o 300,– Kč, což pocítí městská pokladna.
Žádáme občany – aby město nemuselo platit v podstatě za odvoz vzduchu, sešlapávejte PET láhve – sešlápněte je a potom utáhněte uzávěr!
- Termín a způsob platby:
Poplatky za popelnice a poplatky za psy budou vybírány od února do března 2001 přímo v účtárně MěÚ ve Smiřicích.
- I v příštím roce bude město Smiřice zajišťovat pro občany bezplatnou likvidaci plastů, skla, papíru – tento odpad můžete odkládat do příslušných kontejnerů.
Televizory, ledničky, polystyren a zdravotní keramiku (umyvadla, WC mísy apod.) – můžete odložit na dvoře zámku na odkládací palety.
- Likvidace ostatního velkorozměrného odpadu – matrace, lino, staré koberce, staré části nábytku, kuchyňská jádra apod. je možno za úplaty odložit do kontejneru u firmy Dadrus pod nádražím nebo prostřednictvím firmy Rund Nový Ples.
- Pokud se občané budou zbavovat odpadu jeho vyhozením ke kontejneru či popelnici (týká se to převážně občanů bydlících v panelových domech), mohou být pokutováni dle vyhlášky města o odpadech.
- Deratizace proběhla v měsíci listopadu dle platné vyhlášky o deratizaci města.
Městský úřad zajistil provedení deratizace ve všech městských objektech. Občané pak byli povinni položit jedové nástrahy ve svých domech. Bohužel tuto povinnost splnilo jen velmi málo občanů.
Zarážející je, že zvláště občané, kteří chovají domácí zvířectvo a kde je zvýšený výskyt hlodavců, na naši výzvu nereagovali a jed si neobjednali. Deratizace má význam, když se provádí celoplošně.
Již nyní upozorňujeme občany, že další deratizace proběhne v době od 1. do 30. dubna 2001.
- Biocentrum Obora – bylo zkolaudováno a mělo by sloužit svému účelu.
Letošní jarní záplavy zaplavily i tuto nově vzniklou vodní plochu. Pozdější rozbor vody však neprokázal mikrobiologické znečištění. Jedná se spíše o neživou spodní vodu, která by se postupem času měla zrevitalizovat přirozeným způsobem.
Domek – sociální zázemí k biocentru – bude i nadále majetkem města, užívat jej však bude přírodovědný kroužek při Základní škole ve Smiřicích pod vedením zkušeného pedagoga. Toto rozhodnutí Městské rady ve Smiřicích přispěje nejen k lepší činnosti přírodovědného

kroužku, ale i k odbornému dohledu nad touto oblastí. Budova je hlídána bezpečnostním zařízením.

Biocentrum bude opatřeno informační tabulí a prostor za lávkou bude označen tabulkami se zákazem vstupu – je to v zájmu zajištění klidu potřebného pro oživení fauny i flóry.

Marcela Mráková, odbor správní a životního prostředí

Svozový kalendář na rok 2001

Svoz bude prováděn v uvedených týdnech

měsíc	celoroční	kombinovaný	plný + měsíční	poloviční	pol. + měsíční	měsíční	dvouměs.
	52x odvoz v roce	41x odvoz v roce	35x odvoz v r.	26x odvoz v r.	20x odvoz v r.	13x odvoz v r.	7x odvoz v r.
	kontejnery	1x týdně	1x týdně		1x za 14 dní		
1.	1, 2, 3, 4	1, 2, 3, 4	1, 2, 3, 4	2, 4	2, 4	2	2
2.	5, 6, 7, 8	5, 6, 7, 8	5, 6, 7, 8	6, 8	6, 8	6	
3.	9, 10, 11, 12, 13	9, 10, 11, 12, 13	9, 10, 11, 12, 13	10, 12	10, 12	10	10
4.	14, 15, 16, 17	14, 15, 16, 17	14, 15, 16, 17	14, 16	14, 16	14	18
		1x za 14 dní	1x za měsíc		1x za měsíc		
5.	18, 19, 20, 21	18, 20	18, 22	18, 20	18, 22	18	18
6.	22, 23, 24, 25, 26	22, 24, 26	26	22, 24, 26	26	22, 26	26
7.	27, 28, 29, 30	28, 30	30	28, 30	30	30	
8.	31, 32, 33, 34, 35	32, 34	34	32, 34	34	34	34
9.	36, 37, 38, 39	36, 38	38	36, 38	38	38	
		1x týdně	1x týdně		1x za 14 dní		
10.	40, 41, 42, 43	40, 41, 42, 43	40, 41, 42, 43	40, 42	42	42	42
11.	44, 45, 46, 47, 48	44, 45, 46, 47, 48	44, 45, 46, 47, 48	44, 46, 48	44, 46, 48	46	
12.	49, 50, 51, 52	49, 50, 51, 52	49, 50, 51, 52	50, 52	50, 52	50	50
	ozn. zelené	ozn. černobílé	ozn. bílé + červené	ozn. žluté.	ozn. žluté-červ.	ozn. červené	ozn. modré

Svozový den pátek – Smiřice
 středa – Rodov a Trotina

- Další firma opustila Smiřice. Podle ještě ne zcela potvrzených informací ukončila svou činnost ve Smiřicích firma Classics, která renovovala automobily zn. Jaguar. Kdo se ujme osiřelé budovy?

Vy se ptáte

Na Zpravodaj se obrátili vlastně anonymně (ta anonymita je zcela zbytečná!) obyvatelé Fučíkovy ulice (ulice s okály) s dotazem – jedná se o problém týkající se i občanů v sousedících ulicích. Dotaz vychází od těch vlastníků rodinných domků, kterým při jarní povodni vnikla do sklepů labská voda.

Dotaz zní: Ve Zpravodaji č. 1/2000 je uveden příslib podniku Vodovody a kanalizace, že budou provedena taková opatření, která by vniknutí labské – případně i kanalizační vody – do sklepů zamezila. Je toto opatření již uskutečněno?

Zde je odpověď

Zatím vás nepotěšíme – uvedené opatření není ještě uskutečněno. Ale je už vypracována studie(!) – **něco by se mělo realizovat už během této zimy.**

Zde je několik údajů ze studie:

Kanalizační systém města Smiřice s navazujícími systémy obcí Holohlavy a Černožice je jednotný, zakončený čistírnou odpadních vod ve Smiřicích. Hlavní kanalizační sběrač, přivádějící veškeré vody do prostoru ČOV, má v nejnižším úseku DN 1100 mm a je zakončen dešťovým oddělovačem (DO), před kterým jsou splaškové vody čerpány na ČOV a oddělené dešťové vody ústí do Labe.

V současné době je výust dešťových vod chráněna povodňovým stavidlem, které je v případě zvýšeného průtoku v Labi spuštěno a zabraňuje zpětnému natékání ředěných říčních vod přes DO do ČOV. Hlavní „kámen úrazu“ je podle současného stavu v tom, že před stavidlem je ve stropě vybourán otvor, který i v případě uzavření stavidla při velmi vysokém vodním stavu v Labi dovoluje proniknutí vody z Labe do kanalizačního systému!!! Právě tento stav nastal i na konci března 2000, kdy vlivem srážek v povodí Labe došlo k zvýšení průtoku v Labi na cca 290 m³/s a zvýšení hladiny až na kotu 237,56 m n. m. v úrovni vyústění kanalizace u ČOV. Tato povodňová vlna trvala podle pracovníků Povodí Labe a. s. pouze asi 3 hodiny. Zvýšená hladina vody v Labi měla za následek proniknutí vody z řeky do kanalizačního systému a zaplavení sklepů nejnižší ležících domů v ulicích Fučíkova, Nývtova a Jiráskova. Bylo zaplaveno celkem 19 sklepů.

Při vypracování studie bylo třeba brát v úvahu tyto skutečnosti:

1. Údaje o průtocích v Labi

Pro zpětné vzdutí labské vody do kanalizace mohou přicházet v úvahu průtoky v Labi nad 100 m³/s. Z údajů Povodí Labe Hradec Králové a. s. vyplývá, že průtok 100 m³/s byl překonán:

v roce 1996	5x
v roce 1997	10x
v roce 1998	7x
v roce 1999	5x
do března 2000	11x

2. Údaje o srážkách

Nebezpečí zaplavení sklepů se zvyšuje, pokud současně se zvýšením hladiny v Labi dojde i k vydatným dešťovým srážkám.

3. Údaje o úrovních sklepů rodinných domů

Pro nebezpečí zatopení sklepů je rozhodující výšková úroveň sklepů – nevýhodu mají ti vlastníci rodinného domku, kteří mají domek postavený v místě s menší nadmořskou výškou a s poměrně hlubokým sklepem.

Pro řešení nepříznivé situace je v uvedené studii navrženo několik variant. Pro informaci, např. 1. varianta by předpokládala u každé z dotčených nemovitostí osadit na kanalizační přípojce zpětnou klapku.

Bude zřejmě realizována varianta č. 3. – **odlehčení vody nad stavidlem.**

Citace ze studie: Tato varianta vychází jako nejjednodušší i nejlevnější. Předpokládá zachování stávajícího stavidla, zabetonování vybouraného otvoru a nad stavidlem vybudování odlehčovacího potrubí DN cca 600–800 mm se zpětnou klapkou, která bude v případě stoupnutí vody v kanalizaci a zavřeném stavidle převádět přebytek vody přes stavidlo gravitací. Úroveň spodní hrany odlehčovacího potrubí by měla být na kótě cca 238,50.

Jako pojistka musí být i v této variantě osazeno čerpadlo. Zapínací hladina čerpadla by ale měla být nastavena na úroveň, kdy hladina v Labi stoupne na horní hranu odlehčovací roury a gravitační odtok touto rourou je již tím znemožněn.

Potud odpověď, pokud by vás zajímaly další podrobnosti, na stavebním úřadu MěÚ by vám jistě vyhověli.

Městské kulturní středisko Smiřice

informuje

Plesová sezona v roce 2001:

6. leden	Myslivecký ples	pořádají myslivci ze Smiřic
12. leden	Myslivecký ples	pořádají myslivci ze Skalice
19. leden	Myslivecký ples	pořádají myslivci ze Smržova
26. leden	Rybářský ples	
3. únor	Babský ples	
12. únor	Hasičský ples	
17. březen	Ples firmy TEROP	
23. březen	Ples Městského kulturního střediska Smiřice	

Ludmila Trávníková, ředitelka MĚKS

ZE ŽIVOTA ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Dnešní rubriku otvíráme tou nejsmutnější zprávou jakou člověk může podat.

Dne 16. října 2000 opustil náš pedagogický sbor pan Mgr. Luboš Bergman, výborný učitel, skvělý kolega. Na základní škole pracoval 19 let. Do své práce, ať už jako učitel nebo zástupce ředitele školy, dával všechny své schopnosti, dovednosti a energii. Byl to výborný organizátor, spolehlivý kolega. Bez nadsázky lze říci, že jeho předčasný odchod je pro žáky, kolegy i školu velkou ztrátou.

A nyní další zprávy :

- v letošním školním roce mohou žáci navštěvovat tyto zájmové kroužky:
 - přírodovědný kroužek ANAX
 - kroužek dovedných rukou Šikulka
 - kroužek výpočetní techniky
 - internetový klub
 - výtvarný kroužek
 - sborový zpěv
- v rámci výchovy k volbě povolání žáci 9. tříd navštívili Úřad práce v Hradci Králové, kde mohli získat potřebné informace pro svá rozhodnutí a 30. 11. se na škole konala za účasti ředitelů středních škol informativní schůzka pro rodiče i žáky k volbě povolání
- 10. října proběhl v tělocvičně školy pro žáky 8. a 9. tříd komponovaný program „Parkur o AIDS, lásce a sexualitě“ pořádaný KHS v Hradci Králové

- žáci 2. stupně v rámci programu UNESCO navštívili historické památky hlavního města Prahy
- převážně žáci z prvního stupně na podzim nasbírali 1200 kg kaštanů, které si od nás každoročně odváží zaměstnanci KRNaPu
- Nejvíce kaštanů nasbírali: Denisa Bláhová, Markéta Dvořáčková, Kateřina Vydrová, Anna Skořepová, Tomáš Rousek, Jan Hrubý.
- žáci 4. ročníku se letos opět zapojili do matematického korespondenčního semináře, po prvním kole si v této soutěži nejlépe vedou – Kateřina Mazáková, Markéta Dvořáčková, Lukáš Koldrt, Tomáš Výravský a Karolína Dušková
- družstvo chlapců z druhého stupně obsadilo na softbalovém turnaji 3. místo
- ve výtvarné soutěži „Svět očima dětí“ obsadila Magda Beková 2. místo a Gábina Labská 3. místo

Adventní a vánoční čas v naší škole

- 1. a 8. 12. proběhl pro zájemce kurz pečení a zdobení vánočních perníčků
- 5. 12. žáci 9. B pobavili v přestrojení za Mikuláše, anděla a čerty nejmladší spolužáky
- na začátek prosince připravujeme pro rodiče Den otevřených dveří ve třídách 1. stupně
- 19. 12. navštíví žáci 1.–3. tříd vánoční program v Městské dvoraně
- Několik předvánočních akcí připravila pro žáky MĚK: výroba keramických dárků, zdobení vánočních perníčků a besedy o zvycích a tradicích Vánoc.
- S posledními školními dny tohoto tisíciletí se rozloučíme pásmem vánočních písní, zvyků a tradic. Vystoupení připravují žáci pod vedením učitelů. Program se uskuteční 20. a 21. 12. v prostorách školní jídelny. V dopoledních hodinách pro žáky školy a ve čtvrtek odpoledne pro veřejnost. Tímto Vás všechny srdečně zveme.

Všem rodičům, žákům a spoluobčanům přejeme krásné a klidné prožití vánočních svátků, pevné zdraví, hodně štěstí a pohody v prvním roce nového tisíciletí.

Petr Rohlena, ředitel školy

SOU SMIŘICE

**Ze života Středního odborného
učiliště potravinářského
ve Smiřicích**

Co nás čeká v roce 2001

Dne 4. září 2000 zahájilo školní rok na našem učilišti celkem 310 žáků v učebních oborech kuchař, kuchař–číšník, provoz služeb (sociálních, oděvních, výživy a vaření), pekař, cukrář a studijních oborech potravinářský průmysl a podnikání v oboru obchodu a služeb. Celkem se vyučuje v 11 třídách, z toho je 9 tříd učebních oborů a 2 třídy studijních oborů. Výuku zabezpečuje

30 pedagogických pracovníků, z toho (mimo ředitelky) 12 mistrů odborného výcviku, 13 učitelů a 4 vychovatelky domova mládeže v Černožicích.

Ve škole pracuje celkem 8 provozních zaměstnanců (včetně Černožic). Výuka probíhá v denní formě střídáním týdne praxe a týdne školy u učebních oborů, u nástavby máme denní i dálkovou formu studia. Dále zajišťujeme kvalifikační i rekvalifikační zkoušky po absolvování rekvalifikačního kurzu v oborech, které vyučujeme.

Ještě v letošním školním roce budeme financováni naším zřizovatelem a tím je Ministerstvo zemědělství České republiky. S velikým napětím očekáváme, jaké změny nastanou, až přejdeme pod nového zřizovatele a tím bude nově vzniklý Královéhradecký kraj. Na nově vzniklé kraje přejdou kompetence, které dříve mělo MzeČR (Ministerstvo zemědělství). Termín předání všech učilišť, které zřizovalo MzeČR, tedy i nás, bude 30. 9. 2001. Po tomto termínu již bude v pravomoci kraje, zda si školu ve Smiřicích ponechá či nikoliv. A co nás čeká ještě předtím než budeme patřit kraji?

Přesto, že škola v budově, kterou znáte, funguje teprve třetí školní rok, oslavíme v roce 2001 osmdesát let od doby, kdy opustil bránu školy první absolvent, a to tehdy ještě jako absolvent Státní zimní hospodářské školy ve Smiřicích, která měla sídlo na zámku. Protože považujeme toto výročí za velmi důležité, chystáme na květen příštího roku malou oslavu středního školství zde ve Smiřicích. Pokoušíme se dát dohromady materiál, který by pomohl dokreslit minulost. Obracím se na vás, občané, kteří máte ve svých albech či jinde uschovány jakékoliv dokumenty o škole na zámku, abyste nám je zapůjčili a my mohli dokumentovat pro veřejnost historii školství i v obrazech a fotografiích. Cenné bude všechno – vysvědčení, certifikáty, fotografie učitelů, žáků na různých akcích apod. Předem vám děkuji za pomoc a vaši snahu oceníme.

Dříve, než oslavíme 80. výročí v květnu, proběhne ve dnech 9. února a 10. února 2001 v budově SOUP výstavka nazvaná Galerie výtvarníků Smiřic a okolí, ve které dáme příležitost všem, kteří mají rádi štětec, tužku, keramickou hlínu či jiný materiál, aby se prezentovali na veřejnosti svými díly. Vystavit mohou zájemci a účastníci jakoukoli tematiku. Doprovodnou akcí této výstavy a zároveň Dne otevřených dveří na škole bude vyhlášení výsledků soutěže na téma Jak vidím vaši školu a život v ní já. Zúčastnit se může opět každý. Svá díla přineste či pošlete na SOU potravinářské a odevzdejte na sekretariátě školy do 31. 1. 2001. Všechna díla vystavíme, vyhlásíme dílo, které získalo nejvíce diváckých hlasů a sladce oceníme. Stejně tak oceníme i další účastníky soutěže. Myslíme si, že zdařilé práce by tvořily pěknou dekoraci právě na oslavách 80. výročí školy v květnu 2001.

Až budete číst tyto řádky, bude již po vánoční výstavě, tentokrát na téma Vánoce v zahraničních kuchyních. Doufám, že se vám líbila a ocenili jste snahu našich žáků pod vedením učitelů i mistrů. Za celý projekt zodpovídala odborná učitelka ing. Teichmanová, které patří největší pochvala a poděkování.

Vážení občané! Hodně zdraví, štěstí, lásky, klidu a pohody v prvním roce nového tisíciletí, v roce 2001. Přejme si společně, aby byly hvězdy v příštím století i tisíciletí pro lidský rod laskavě a příznivě nakloněné a doufejme, že se nám přání splní.

Ing. Baboráková Ema, ředitelka školy

9 v dějinách Smiřic

Už mnoha čtenáři Zpravodaje jsem byl dotázán, kdo píše články o historii Smiřic. Pod značkou (mv) je tedy uveřejňuji já – Miroslav Volák. Vystudoval jsem matematiku, fyziku a pracovní vyučování – celý život mě zajímá technika. Nejsem ani rodilý Smiřičák. Vzhledem k uvedenému je to tedy ode mě dosti velká troufalost pouštět se tak podrobně do smiřické historie. Když jsem před 12 lety převzal Zpravodaj (ke Zpravodaji jsem přišel v roce 1988), z historie Smiřic jsem nevěděl téměř nic. Tehdy se mi stal velkým pomocníkem a rádcem pan Jaroslav Mach – dlouholetý úspěšný kronikář z Černožic. Nejen že mně předal řadu článků, ale poskytl mně i mnoho historického materiálu z regionu. Hodně jsem od něho odkoukal, kde se dají sehnat a jak se dají shromažďovat historické materiály o daném regionu. Mnoho námětů z historie i včetně obrazového materiálu přišlo od p. Jaroslava Litomiského z Prahy. Oběma proto patří dík můj a jistě i dík čtenářů. Při sledování historie si vzájemně vypomáháme i s mým kolegou ze školy – p. Jiřím Matějkou z Černožic.

Jako matematika mně upoutala skutečnost – jistě však náhoda – že mnoho důležitých událostí v historii Smiřic proběhlo v letopočtech s 9 na konci. Tím také vznikl již také mnohaletý seriál 9 v dějinách Smiřic. Pokud vás to, vážení čtenáři, ještě stále zajímá, pak bych tento seriál chtěl dotáhnout až do roku 1999.

Když se Zpravodaj stal i zpravodajem Holohlav, začal jsem se věnovat i historii Holohlav. Podklady z historie holohlavského děkanství byly hlavně od p. Jaroslava Macha.

Jen na doplnění – do kapitoly o *Historii domů ve Smiřicích* dostávám podklady o historii jednotlivých domů od p. ing. Lubomíra Kupky.

S těmi, kteří historii Smiřic sledují, se těším nad stránkami smiřické historie v příštím roce na shledanou – pěkné Vánoce a vše nejlepší do roku 2001.

Miroslav Volák (mv)

1769

Kníže Paar a selské bouře roku 1775

V roce 1761 zemřel druhý manžel Marie Terezie Violanty ze Šternberka Jan Daniel hrabě z Gastheimu. Ve stejném roce zemřela i Marie Terezie Violanta. Smiřické panství zdědil **Jan Leopold hrabě z Paaru** – syn Marie Terezie z jejího prvního manželství s Janem Leopoldem hrabětem z Paaru (svatbu měli r. 1715, Jan Leopold zemřel r. 1741).

Paarové si z Itálie přinesli svůj starý erb, v jehož dolní polovině bylo šest pruhů modrých a zlatých, v horní polovině pak červený býk ve stříbrném poli. Klenotem byl poloviční červený býk. Roku 1559 jim císař Ferdinand I. znak polepšil tak, že se starý erb čtvrtil se zlatým polem, v němž byla černá orlice. Roku 1623 byl paarovský znak znovu upraven tím způsobem, že celý štít byl položen na hrud' dvouhlavého říšského orla. Když na Paary přešlo veliké dědictví rožmbersko-švamberské, přidal jim císař roku 1665 štítek,

v němž byla spojena rožmberská růže se švamborskou labutí. **Roku 1769 při povýšení do knížecího stavu získali Paarové právo i na knížecí korunu – toto povýšení se týkalo pochopitelně i „smiřického“ Paara – Jana Leopolda knížete z Paaru.**

Knížata z Paaru vděčí za skvělý vzestup rodu svým předkům v 16. století, kteří bystře pochopili rostoucí význam poštovní služby a pustili se s elánem do jejího organizování. Martin Paar se stal nejvyšším poštmistrem v Uhrách a také jeho synové Petr a Jan se snažili, aby zajistili pro Habsburky a jejich administrativu poštovní dopravu v Nizozemí a ve Štýrsku. Na začátku 17. století už měli Paarové dobrou pověst jako specialisté na organizaci poštovní služby a domohli se zámožnosti. Roku 1623 Jan Kryštof Paar koupil úřad nejvyššího dvorského poštmistra a vzápětí se mu díky císařské protekci podařilo získat dědičně i monopolní právo na vykonávání poštovních služeb v Čechách, na Moravě, v Uhrách, v Rakousku a ve Slezsku. Uznání, které si Paarové získali tím, že dokázali udržovat v provozu síť poštovních stanic a malou armádu jízdních posílů, se projevil i v odměnách od Habsburků. Rodina pocházející údajně z Lombardie byla povýšena nejprve do panského a krátce nato do hraběcího stavu a obohatila se i výhodnou koupí konfiskovaných statků v pobělohorském období. Základem paarovského jmění v Čechách se tehdy staly statky Veletice a Měcholupy na Žatecku.

Přes vysoké tituly a bohatství si Paarové ponechali dvorské poštmistrovství až do roku 1720. Tehdy se vzdali důchodů, které z organizace císařské pošty plynuly, a ponechali si pouze čestný titul „nejvyšší říšský dvorský a generální dědičných zemí poštministr“.

Jan Leopold byl držitelem Smiřic v letech 1761 až 1780. O svůj majetek nejevil žádný velký zájem. I když přikoupil k panství vesnici Újezd, v žádném případě se od něj jako od vysoko postaveného dvorského hodnostáře nedalo více očekávat. Poměry, které na panství zavládly, byly charakteristické pro velký majetek neřízený přímo držitelem. Hlavní osobou se stal vrchní správce Rozšlapil, který uplatňoval svoji autoritu a moc takovým způsobem, že v roce 1775 došlo na Smiřicku k rychlému rozšíření nevolnického povstání, které můžeme charakterizovat jako největší v rakousko-uherském mocnářství.

Krátce před uvedeným kritickým rokem byly země Koruny české postiženy krutým hladomorem, vyvolaným jednak nedostatečnou péčí o polní hospodářství, jednak nepřízní počasí. Stanovení maximálních cen obilí, vyhlášené královským výnosem, přišlo pozdě a způsobilo pouze odliv potravin do Slezska, Saska a Lužice, kde bylo obilí přepláceno i čtyřnásobkem úřední ceny. Podle záznamů zemřelo v letech hladomoru 1771 až 1772 v Čechách na následky hladu na 130 000 lidí a okolo 40 000 lidí se z Čech vystěhovalo. Ve farnosti holohlavské zemřelo na následky hladu 274 osob (tehdejší holohlavský děkan Uhlíř si pochvaloval, že zemřelo „jen“ 274 lidí).

Bída vyvolala v poddaných pocit, že kromě holých životů nemohou nic ztratit, ale že rozhodnou akcí mohou jen získat. Není divu, že došlo k poslednímu velikému vzbouření poddaných v Čechách. Povstání se šířilo z nejchudších horských oblastí, kde na statku Teplice byli zadrženi tři organizátoři selské žádosti o slevu robotních povinností a převezení do Hradce Králové. Tento čin vyvolal společnou akci jejich sousedů, kteří putovali v počtu asi 200 osob do Hradce Králové žádat krajského hejtmana, svobodného pána Rašína, o jejich propuštění.

O několik dní později se dostavila selská deputace, čítající rovněž kolem 200 osob z panství smiřického na smiřický zámek za tehdejšího direktorem panství Rozšlapilem a odmítli robotovat. Ředitel Rozšlapil byl asi typickým panským úředníkem, jehož jednání s poddanými charakterizuje současný kronikář jako „dosti strohé“. Přesto donucen okolnostmi jednal s poddanými vlídně. Když prohlásil, že královské dekrety o snížení roboty nebyly vydány, lidé této zprávě nevěřili a prohlásili, že dále robotovat nebudou.

Vzpouora v krátké době propukla na šporkovském panství hořiněvském a rozlila se do celého kraje. Ve Smiřicích samých, které jako město byly zbaveny robotní povinnosti, se projevy vzpoury netýkaly přímo místních občanů.

Panští úředníci na zámku však prožili hodně strachu dne 19. března 1775, kdy se u zámku shromáždilo na 200 lidí z okolí. Pro opomenutí nebo nezkušenost důstojníka ochranné setniny nebyly střeženy mosty do vnitřního prostoru zámku (do zámku byl od východu přístup parkem přes most, který zde byl nad hlavním korytem Labe). Zde chtěli shromáždění poddaní mluvit s direktorem Rozšlapilem. Vzbouřenci si totiž mysleli, že to byl právě on, kdo nechal krvavě zakročit proti vzbouřencům ve Vlkově. Později si chtěli Rozšlapila odvézt do své kanceláře, která byla údajně v Jasenné. Direktor vyšel vyjednávat ven pod silnou vojenskou ochranou. Dle sdělení kronikáře tento strohý člověk „plakal a Bohem se zaklínal“, že nemá žádné listiny o snížení robot.

S dalšími podrobnostmi z průběhu povstání jste se mohli seznámit v minulém čísle Zpravodaje. V dnešním čísle Zpravodaje si můžete přečíst o těchto událostech z líčení, které podal ve svých pamětech holohlavský děkan Uhlíř.

(mv)

Kapitoly z historie Holohlav

Z pamětí holohlavského děkana Martina Uhlíře

Selské vzbouření na Hradecku r. 1775

V minulých číslech Zpravodaje se mohli čtenáři dočíst o osobnosti holohlavského děkana Uhlíře. Zároveň byly popsány osudy jeho pamětí, které se dostaly až do Jindřichova Hradce – do Okresního archivu v Hradci Králové se dostaly relativně před nedávnem. V roce 1775 děkan Uhlíř zažil na faře v Holohlavech selské vzbouření, o němž podrobně a zajímavě vypráví právě ve svých pamětech.

K povstalcům se přidali i četní sedláci z Holohlav. Když sedláci vydrancovali nedělišťský zámek, ubírala se jejich tlupa s kořistí do hor. Na cestě chtěla vyloupiti i holohlavské děkanství. Kaplani, kteří se o tom dověděli, uschovali si své věci u některých místních sedláků a se svolením děkana opustili Holohlavy. Děkan sám dopravil svůj nejcennější majetek do Smiřic a uchýlil se do zámku. Zároveň si zde vyžádal vojenskou stráž k ochraně svého holohlavského děkanství. Když sedláci zvěděli, že děkanství je obsazeno, odtáhli dále k Jaroměři.

Byla to neutěšená hospodářská, sociální a politická situace venkovského obyvatelstva v Čechách, která v r. 1775 vyprovokovala otevřenou vzpouru proti vrchnosti. Hlavním střediskem příprav celé akce se stala Rtyně na náchodském panství. Okolo rychtáře Antonína Nývltu se vytvořilo

tajné „selské gubernu“. Už v lednu až únoru uvedeného roku začalo silné vření mezi nevolníky a v březnu se jejich početné houfy daly na pochod k Praze. Cestou povstalci pustošili panská sídla a vymáhali na vrchnostech zrušení nevolnictví. Povstání však bylo potlačeno. Část povstalců rozprášilo vojsko u Chlumce n. C. Tuto historickou událost nepřipomíná pouze známé úsloví o sedlácích u Chlumce, ale také bronzová socha Rebelů od Jakuba Obrovského.

Toto velké nevolnické povstání se výrazně projevilo i v okolí Hradce Králové. Aktivně se ho zúčastnili například černilovští občané, vedeni Mikulášem Grillem a jeho synem Václavem, kteří nevolníky vedli na nedaleký zámek ve Smiřicích. Oba byli za své činy vězněni. Vzbouřili se také Smiřičtí. Pro výstrahu měli být popraveni poddaní Špringer a Vízner, není to však doloženo – druhý jmenovaný pocházel z Holohlav. V březnu roku 1775 ozbrojený nevolnický dav přitáhl také do Rozběřic. Přidalo se k němu množství místních obyvatel, aby zaútočili na blízký zámek v Nedělišťích. Aktivně se připojili rovněž Předměřičtí. Ještě větší ohlas mělo povstání na Chlumecku a Bydžovsku. V obci Měník přiměli povstalci novobydžovské pány k rozparcelování místního dvora. Také humburští nevolníci se vydali proti své vrchnosti s cepy v ruce.

Srotili se i sedláci z Nového Města, aby udeřili na chlumecké pány. Jejich záměry však zmařilo vojsko. Z nedaleké Roudnice pocházel jeden z povstaleckých předáků Jan Chvojka, který je navíc autorem lidové veršované skladby s názvem Lamentace o té selské rebelii. Také v sousedních Kratonohách a Obědovicích se setkáváme se selskými povstalci. V blízkých Dobřenicích zas nevolníci vypálili dřevěný panský zámček. Selské rebelii se nevyhnuly ani Libčany. Nevolníci zde zpusťovali panské zámekské sídlo. S kosami a cepy se připojili i obyvatelé Lhoty pod Libčany.

Povstání bylo sice potlačeno, avšak právě jeho zásluhou bylo v roce 1781 nevolnictví zrušeno a nahrazeno mírnějším poddanstvím.

Martin Uhlíř: Historia domus ae sacrali XVII. ejusque morum

Takto nadepsal své latinsky ručně psané paměti holohlavský děkan Martin Uhlíř. Tyto paměti sahají od r. 1741 do r. 1778. Začal je psát r. 1776 ve věku 63 let a jejich psaní ukončil v listopadu r. 1778. V těchto pamětech se Uhlíř projevuje jako syn své doby – schvaluje zrušení řádu jezuitského, je nepřitelem žebrařů mnichů, nenávidí židy a odsuzuje marnotratnou šlechtu.

Některé jeho staré názory přece jen těžko ustupují názorům novým, humánnějším. Zvláště je to patrné z jeho vypravování o selském povstání v roce 1775. Uhlíř pokládá selskému lidu za velké provinění tuto vzpouru a zle mu ji vytýká. Na druhé straně však i uznává, že její hlavní příčinou bylo stálé přitěžování roboty. Protože Uhlířovo vyprávění o povstání obsahuje mnohé zajímavé a odjinud neznámé zprávy, uveřejňuji ukázkou z jeho pamětí v českém překladu (pravopis i sloh je přibližně 100 let starý a je ponechán v původní podobě):

Prožili jsme rok 1775, který veškerému království Českému stal se hrozným domácí vzpourou sedláků, povstalých proti svým přirozeným pánům, ano i duchovním správcům. Vzpouru nepochybně již od jednoho neb dvou let chovali v srdci svém, neboť když roku minulého ke dvoru císařsko-královskému odebrali se sedláci s prosbami za obmezení a umenšení robot svých a přece žádaného již dávno účinku nespátřovali, měli za to, že vrchnost neb sami úředníci jsou tomuto zamyšlenému ulevění robot na závadu. Stalo se, že důstojníci vojenští při odvodu, jimi samými konaném, tomuto selskému lidu vzhledem k jejich vrchnosti více přislíbili, než snad bylo i záhodno a než v rozkazech měli. Dále stalo se, že též od několika let nejjasnější panovník Josef II., spoluvladař, při častých návštěvách v království stížnosti jejich, podané jemu za příčinou přetížení proti vrchnostem, přijímal a ulehčení přislíboval.

Spoléhající na tyto sliby a císařskou přízeň a podporu, jali se sedláci v měsíci březnu svým vrchnostem a zastupujícím je úředníkům vypovídati povinnost dalšího robotování.

Toto zprotivení událo se nejprve našimi horaly na statku Teplicích, patřícím svob. pánovi panu z Vlkanova. Tamější správce hospodářský, zpraviv o případu tom královského setníka, prosil za ochranu, kteréž se mu také dostalo; byloť mu posláno několik vojinů z pluku Arembergrova, kompagnie setníka Lamt-Igniona. Tu byli schytáni tři předáci a odvezeni do Hradce Králové. Než hle! den na to více než 200 sedláků, jejich sousedů, za nimi se k městu ubíralo, žádající od krajského hejtmána, jakéhosi svobodného pána Rašina, aby je, ježto jsou nevinní, na svobodu propustil. Podivno jest, že strážě toto množství lidu houfně k pevnosti se přibliživši pustili do města, a že po poradě s velitelem posádky, plukovníkem de Gavoux, byl jim jeden z oněch tří propuštěn.

Když o případu tomto zvěděli okolní sedláci, tím větší odvahu si dodávali k nekonání robot, zvláště pak, když tento dav na cestě přes osadu holohlavskou na robotníky volal, aby nerobotili, nýbrž spíše s nimi se spojili.

O několik dnů později na 200 osob z tohoto panství (rozum. smiřického) z osad Jasenné a Plesu, k nimž se přidružili i z jiných vesnic osadníci, přišli k Smiřickému direktoru, jménem Rozšlapilovi, který, jakkoliv jinak dosti příkrý k nim byl, přece za těchto poměrů vlídně je přijal. Jemu tedy jednohlasně oznámili, že již robotiti nebudou.

Událostí touto člověk ten jsa poděšen, žádal mne o radu, co by měl činiti. Já jsem mu odpověděl, že bude nejlépe, když sběh věcí oznámí královskému setníku a požádá ho, aby přišel do Smiřic, obeslal rychtáře a konšele z jednotlivých osad a je k dalšímu robotování pro vrchnost přemluví.

Tak se také stalo, ale lid, který v zástupech se sbíhal a mylné domněnky měl, že tu jsou královské dekrety, jimiž se robota zmenšuje, setníku královskému víry dáti nechtěl, ba neoslýchal se mu do očí říci, že již nebude robotovati. On poněkud ustrašen smělostí tohoto davu, skončil vyjednávání a mně, když jsem pak s ním u stolu seděl, otevřeně řekl, že děkuje Pánu Bohu, že se tak toho lidu zbyl. A když jsem mu odpověděl, že na něho bezpochyby podobné vyjednávání čeká na sousedním panství opočenském, poněvadž i tam se poddaní vzpírají robotu vykonávati, pravil, že za takovýchto okolností se ani nohou z města nehne, a slibu svého také svatosvatě dodržel.

Sedláky smiřické podobně následovali hoříněvští. Za těmito jiní a jiní a tak v několika dnech v celém kraji sedláci žádnou již služebnost kterékoli vrchnosti nechtěli konati; daně a dávky císařské za to s větší ochotou než kdy jindy odváděli.

Také já jsem měl ze zvláštní přízně knížete (Jan Václav kníže Paar) tři sedláky z Holohlav, kteří byli povinni pole zdělávati, od toho dne však žádnou již služebnost konati nechtěli, i vzdal jsem se během času sám této milosti, nechtěje v té příčině se sedlákem míti ani nejmenší potíže.

Ihned dopsal jsem hraběti ze Šporku, panu Hoříněvskému, který mi velmi byl nakloněn, a první jsem mu oznámil vzepření se jeho poddaných, jichž věrnost a oddanost vždy velice se honosíval.

Stalo se, když na tomto panství žádný dle své povinnosti píci pro hovězí dobytek nařezati nechtěl a dokonce za mzdu potají a pozdě v noci někteří osadníci najati býti museli, aby tak dobytek hladu netrpěl, purkrabí na panství, jakýsi Karásek, člověk spravedlivý a dobrý, najal ke dvoru několik dělníků v Plese, aby za mzdu službu tu vykonali. Než co se nestalo! O tom dověděla se sousední osada Vlkov, i zvedlo se tam 10 občanů a ozbrojeni silnými klacky na Ples přiběhli a jim tolik nabili, že tři z nich ještě toho dne svátostmi umírajících od faráře z Jasenné zaopatřiti se musili.

Tento smělý skutek, sám o sobě veliký, sedlákům vůbec tím méně mohl se prominouti, poněvadž byl nestoudný, a příklad nejšpatnější po sobě zůstaviti musil, a proto direktor panství se mnou

o té věci v úradu vešel, poradil jsem mu, aby sám osobně do Hradce Králové zajel a vyložil tam jasně královskému setníku, jak se vše událo, a proti těmto rušitelům veřejného pokoje a lidem nejsprostší třídy ochrany požadoval.

Řídě se radou mou, odebral se tam a když s velitelem posádky společně věc uvážili, dal tento důstojníku vojenskému, jakémusi lieutenantu (poz.: poručíkovi) Freytakovi rozkaz, v němž výslovně mu bylo uloženo, aby se svou setninou ve Smiřicích se zdržující, ku kterým jiných 20 vojáků z posádky hradecké a 20 z jaroměřské stanice přidělil, za pozdní noci v největším tichu a beze všeho hluku sebral 5 z těchto buřičů.

Důstojník o půl noci na 19. března roku 1775 se vším tím vojskem do Vlkova a se třemi vyzvědači oddanými se odebral a šťastně se již tři z nich zmocnil, avšak, když bral se hlouběji do vesnice a až do prostřed přišel, ejhle! stála tu zvonice, s níž se dávalo ráno, v poledne a večer znamení k pozdravení andělskému, a u této stáli na stráži mladíci, postavení tam nepochybně z podezření, kdyby za noci nějaké úklady se děly, aby zvonili a tím je prozradili.

Ti potom, spatřivše vojíny, jali se zvoniti a pobouřili tak celou ves, tak že všichni do jednoho okamžitě opouštěli své příbytky a hleděli se shromážďiti, jiní vsednuvše na koně, hnali se do sousedních vesnic pro pomoc proti zástupům vojenským.

Přál bych si, aby některý z potomků viděl, jaký tu poplach nastalo 1 hodině s půlnoci na den sv. Josefa (19. března), neboť všichni osadníci byli vyburcováni a násilím nuceni, aby na pomoc směrem k Vlkovu přispěli, a kdyby snad někdo byl se zdráhal, vrhal se v nebezpečí, že se mu dostane ran od těch, kteří z osady Holohlav s největším úsilím jiné nutili, aby chvátili na pomoc Vlkovským, a to byl nějaký Matěj Víznar, domkař, a František Špringer, sedlák, ti však za své provinění byli odvezeni do Prahy a tam veřejně metlami od biřice potrestáni.

Když tedy vojenský důstojník pozoroval, že sedláci se shlukují k osvobození svých, spokojiv se s oněmi třemi, jež zajal, táhl zpět ke Smiřicům, avšak v polovici cesty vrazil na více než 700 sedláků, kteří jemu návrat zamezili, a ač se jim stranou k lesu (pozn.: i v Uhlířových pamětech se hovoří o lesu mezi Vlkovem a Smiřicemi!) vyhnouti hleděl, sedláci při úplňku měsíce ihned proti němu se postavili. Konečně tak se přiblížili, že s drzým čelem důstojníku říci se neostýchali, že nikdy nedopustí, aby jejich spoluobčané schytali se jako lupiči o půlnoci, že jsou připraveni a že se postarají, aby je kdekoliv zastaviti mohli. Důstojník tím nejsa zastrašen a nemoha se snad ani brániti a sedláky zahnat, ježto již mezi vojíny se vmísili, spustil všechnu svou výmluvnost, aby vzpouru upokojil; ale nadarmo, sedláci, obklíčovše se všech stran vojíny, nikterak nechtěli další jejich postup dovoliti, naléhajíce, aby písemně se jim zavázal, že jim je vydá, nač posléze náš dobrý důstojník volky nevolky musil přistoupiti a zajatce své jim vydati. Vzácný to příklad vojenské velkomyslnosti!

Než případ ten, který se takto udál, byl přede hrou jiného většího, který se sběhl hned téhož jitra na nádvoří zámku. Po ranní mši sv. shromažďoval se lid a vždy čteněji ze vzdálených osad přicházel, tak že počet jeho na 200 dostoupil, a to tím, že důstojník, nejsa dosti zkušený, ačkoliv z celou setninou před branou stavení hospodářských se seřadil, přece zapomenul na mosty (pozn.: do Smiřic a hlavně do zámku byl přístup od východu jedině po mostech přes Labe), po nichž se přechází do nádvoří, i bránu zadní dáti střežiti. Tím se i stalo, že sedláci sami na každý most 10 strážců klacky ozbrojených jakožto hlídku postavili, aniž jím kdo v tom překážel.

(mv)

(pokračování příště)

Z historie domů ve Smiřicích

Dům Neumanovský

Čp. do roku 1780:	110	Čp. po roce 1780:	11
-------------------	-----	-------------------	----

Ulice		Poloha v katastru	
Výměra		Číslo parcelní	

Stručná historie:

Dům bez rolí a luk.

Držitel platil vrchnosti o sv. Jiří a sv. Havlu vždy 4 groše a ročně 1 slepici.

Dům Neumanovský – čp. 110 podle starého číslování – čp. 11 podle nového číslování

Rolí a luk nebylo žádných, platil se úrok o sv. Jiří a o sv. Havlu po 4 gr., odváděla se 1 slepice.

Od Alžběty Duškové koupil domek 14. července 1671 za 96 kop *Pavel Neuman*. Po jeho smrti prodává vdova, která pro sešlost svou dále hospodařiti nemůže, předala domek 10. Xbris 1718 svému synovi *Františkovi Neumanovi* za 100 kop. Přídavek – měděnec v kamnech. Se svolením manželky prodává Neuman dům 7. ledna 1745 za 120 kop *Janovi Pelikánovi*. Ten po smrti smiřického primasa *Jana Jiřího Duška* převzal dědictvím jeho dům, a prodal tento domek 28. 2. 1753 svému švagrovi *Jiřímu Holíčovi* za 300 zl. Od vdovy Doroty převzal domek její zeť *Václav Šotola* zápisem z 27. února 1773 v ceně 175 zl.

Od odstoupení dědičného práva musel Šotola vyplatiti právnímu dědici *Václavovi Holíčovi* 1 kremnický dukát. Když zemřel, zůstali po něm nezletilí sirotci. Poručenský úřad panství dal ve prospěch dětí domek do veřejné licitace, se vším příslušenstvím a to mejdlářským verštatem a oným při řemesle mydlářském potřebným náradím, chlívem, stodolou, zahradou velikosti 900 čtv. sáhů – za 616 zl. koupil vše *Kašpar František Šetelín* pro svého nezletilého pastorního syna Kašpara Staymana, zápis do knih vložen 21. října 1794. Ten zemřel bez kšaftu 8. ledna 1801 a domek připadl vdově Anně v ceně 825 zl. Vdova se znovu provdala r. 1802 za kovářského mistra *Pavla Sirůčka*, jemuž připsala polovici domku v odhadní ceně 600 zl. Od 9. 3bris 1840 držela dům za 4800 zl. *Terezie Pavlovská* z Rosenfeldu, od 6. června 1864 za 6650 zl. *Václav Valášek s manželkou Kateřinou*, od 18. prosince 1876 *Jan a Marie Julišovi*.

Naposledy byl majitelem tohoto domu stavitel Josef Hájek – dům byl společně s dalšími domy v této řadě zbořen asi před 25 lety. Na jejich místě vyrostl podnik výpočetní techniky AGRODAT.

Fotografie k tomuto článku jsou uveřejněny na poslední stránce.

Č.	Chronologie majitelů	Způsob nabytí	Způsob užívání	Způsob zcizení	Datum změny	Cena
1	Alžběta Dušková			prodává	14. 7. 1671	95 kop
2	Pavel Neuman	koupil	Po jeho smrti přenechala vdova, která už nemůže pro svou sešlost hospodařit, svému synovi.	dědí a přenechává	10. 11. 1718	100 kop
3	František Neuman	převzal	Se souhlasem manželky prodává.	prodává	7. 1. 1745	120 kop
4	Jan Pelikán	koupil	Po smrti smiřického primasa Jana Jiřího Duška převzal Pelikán dědictvím jeho dům a čp. 110 (11) prodává svému švagrovi Jiřímu Holičovi.	prodává	28. 2. 1753	300 zl.
5	Jiří Holič	koupil	Po smrti majitele převzal od vdovy Doroty její zeť.	dědí a prodává	27. 2. 1793	175 zl.
6	Anna Staymanová, vdova	dědí	Vdova se provdala r. 1802 za kovářského mistra Pavla Siručka. Tomu připsala 1/2 domu v ceně 600 zl.			
7	Pavel a Anna Siručkovi			prodej	9. 9. 1840	4800 zl
8	Terezie Pavlovská z Rosenfeldu	koupě	Není jasné, zda jde o určení původu.	prodej	6. 6. 1864	6500 zl.
9	Václav a Kateřina Valáškoví	koupě		prodej	18. 12. 1876	
10	Jan a Marie Julišovi	koupě				

Podklady o historii domů dodává ing. Lubomír Kupka

Důchodci na cestách

Klub důchodců Smiřice připravil a uskutečnil v roce 2000 sérii zájezdů pro důchodce ze Smiřic, Holohlav, Černožic, Hubělesa a Sendražic:

30.3. Nákupní zájezd do polských lázní Kudowa Zdroj

29.4. Zájezd na výstavu FLORA Olomouc

18. 6. Zájezd na mezinárodní festival dechových kapel Kmochův Kolín

12. 7. Nákupní zájezd do polských lázní Kudowa Zdroj

19. 8. Zájezd do Polska a do Broumova

V Polsku jsme navštívili město Klodzko, které jsme si prohlédli a krátce jsme navštívili i zdejší nákupní středisko. Dalším cílem tohoto zájezdu bylo poutní místo Wamberzyce, kde jsme si prohlédli zdejší kostel. Na českém území jsme navštívili klášter v Broumově.

28. 9. Zájezd do Litoměřic na výstavu Zahrada Čech

Kromě prohlídky výstavy se účastníci tohoto zájezdu shlédli odpolední estrádu hudebního souboru Krajánka.

18. 10. Nákupní zájezd do polských lázní Kudowa Zdroj

15. 11. Předvánoční nákupní zájezd do polských lázní Kudowa Zdroj

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že námi pořádané akce jsou určeny především naším starším spoluobčanům. Různorodostí námětů jim tyto zájezdy přinášejí potěšení.

Touto cestou si dovoluji pozvat mezi nás i další zájemce. V příštím čísle smiřického Zpravodaje bude uveřejněna informace o akcích, které budou připraveny pro příští jubilejní rok 2001 – 1. rok nového století a nového tisíciletí.

Přeji všem občanům – především těm starším a nejstarším – pevné zdraví a pohodu. Těším se na setkání s vámi na akcích, které pro vás opět připravíme.

Ve Smiřicích 13. listopadu 2000

Opletal Vladislav

Stále vitální osmdesátník

– sokol tělem i duší

Dne 7. listopadu 2000 se dožil úctyhodných 80 let obětavý smiřický sportovec a funkcionář pan Bohumír Šmejda. Je pamětníkem slavné éry Sokola, dlouholetým předsedou tenistů, kuželkářů i tělovýchovné jednoty, zástupcem smiřických sportovců v okresním výboru ČSTV. Pan Šmejda ještě stále aktivně sportuje, pracuje ve výboru TJ a obětavě pracuje s mládeží.

Významné životní jubileum oslavil se svými přáteli na kuželníku, jehož výstavbě se dlouhá léta obětavě věnoval. Ke gratulantům se za město připojil i starosta města p. Jiří Heřman.

Pevné zdraví do dalších sportem zpestřených let přeje a za práci vykonanou pro smiřickou tělovýchovu děkuje výbor TJ Sokol Smiřice.

Ing. Milan Plšek, předseda TJ Sokol

Loutky a loutkářství

Po věky rozdávaly a rozdávají loutky a jejich páni radost všem vrstvám různých pospolitostí, lidem mladým i starým, naivním i rafinovaným, chudým i bohatým. Okouzlovaly všude a za všech dob. A zdá se, že loutkohra mnohde předcházela dramatickému vystoupení lidí – snad to souviselo s dávnou pověrečnou úctou prokazovanou modlám a sochám, zvláště když se pohybovaly.

Loutky patří ke kulturnímu povědomí lidstva tolik staletí, že i dnes ještě působí zbytky tohoto respektu a potěšení čarovným dojmem na publikum, které se dostane na profesionální nebo i amatérské loutkové představení. Lidé se uchylovali k loutkám i v dobách značně kritických. Například v Čechách v době národního obrození působili na venkově také profesionální

divadelníci – loutkáři, kteří do svého repertoáru zařazovali hry s tendencí vlasteneckou a buditelskou. Pro své potřeby adaptovali hry Thámovy, Štěpánkovy a dalších.

Do dvacátých let 18. století spadá činnost jednoho z nejpopulárnějších loutkářů – Matěje Kopeckého – rodáka z nedalekých Libčan (1775 až 1847). Z her, které mu jsou připisovány, jsou nejznámější: Doktor Faust, Loupežníci na Chlumu, Don Šajn, Oldřich a Božena, Blaník a další. Matěji Kopeckému byla připisována dnes již proslulá hra lidových loutkářů Pan Franc ze zámku – jejím pravděpodobným autorem byl však Prokop Konopásek (1785–1828), klasik českého loutkového divadla.

I smiřické loutkové divadlo přináší již 75 let radost mnoha generacím malých diváků a velmi často i dospělým.

75 let smiřických loutek

V lednu 2001 uplyne 75 let od založení loutkového divadla ve Smiřicích v roce 1926. O jeho činnosti přinesl informaci Zpravodaj ve svém letošním 1. čísle. Dnes si připomeneme hlavní mezníky existence smiřické loutkové scény:

Foto: Václav Prostředník

- 1926** první představení se uskutečnilo na vypůjčeném rodinném divadélku dne 17. ledna v tehdejší sborovně sokolovny – prvním představením byla hra „Kašpárek v podsvětí“; do roku 1982 byl principálem divadla jeho zakladatel – učitel smiřické školy Petr Zahálka
- 1931** přechod z hraní na vypůjčeném rodinném divadélku na nově pořízenou skládací konstrukci; tato konstrukce se sestavovala na nedělní představení v sále tělocvičny a současně i biografu v hostinci u Andrejsků (nedávno ještě budova s kinem – nyní občerstvení Oáza)
- 1940** v době zákazu Sokola se za okupace stala provozovatelem divadla smiřická škola
- 1945** loutkové divadlo pokračovalo v činnosti opět pod sokolským jménem
- 1948** divadlo se přestěhovalo do hostince Na Lednici

- 1950** provozovatelem divadla se stal Závodní výbor ROH Státního statku Smiřice, později jeho závodní klub Družba
- 1953** divadlo získalo stálé místnosti v bývalé Malburgově vile (současný stánek divadla společně se zvláštní školou) a byla provedena jejich adaptace na moderní loutkovou scénu
- 1954** od tohoto roku se soubor Loutkové scény účastnil pravidelně každoročně na soutěžních přehlídkách, a to okresních, krajských, resp. i ústředních
- 1960** první vystoupení na celostátní loutkářské přehlídce v Chrudimi s inscenací Král Abeceda
- 1961** vítězství na loutkářské soutěži v Chrudimi s historicky nejúspěšnější inscenací souboru – Generálskou operkou
- 1962** loutkové divadlo se s Generálskou operkou zúčastnilo čtyřtýdenního zájezdu do Itálie
- 1964, 1967, 1969** v těchto letech následovala další úspěšná vystoupení na loutkářské Chrudimi
- 60.–80. léta** četná zájezdová představení na farmách smiřického statku, na dětských táborech i jinde, organizování svozu dětí ze širokého okolí na představení ve Smiřicích
- 1973** byly provedeny úpravy prostor Loutkové scény, především hlediště a vstupní haly
- 1988** provozovatelem Loutkové scény se stává Městské kulturní středisko Smiřice
- 1994** v tomto roce se podařilo obnovit zvukovou aparaturu
- 1998** došlo k dalšímu zdokonalení vybavení divadla – byla provedena rekonstrukce rozvodu elektřiny
- 2000** celková bilance smiřického loutkového divadla – celkem bylo sehráno **1081 představení – návštěva 161 647 diváků**
- 2001** leden – na počest 75leté nepřetržité činnosti souboru Loutkové scény ve Smiřicích **obnovená premiéra Žáčkovy komedie Kašpárek v pekle**

Místním i okolním dětem, jakož i loutkářům přejeme mnoho zdaru při dalších výletech s Kašpárkem a jeho kamarády do pohádkového světa ve smiřickém loutkovém divadle!

Jiří Zahálka

Společenská kronika Holohlav

v období od 1. září do 30. listopadu 2000 se narodila jen jedna holčička:

Justová Natalie	říjen 2000	Holohlavy, Luční ul.
-----------------	------------	----------------------

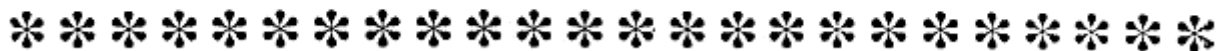
Z našich řad odešli:

Sedláčková Anna	ve věku 74 let	Holohlavy, Školní ul.
Bergman Luboš	ve věku 47 let	Holohlavy, Na Státní
Pácalt Josef	ve věku 71 let	Holohlavy, Na Kopečku

Uvedená data jsou uveřejněna se souhlasem rodin ze dne 3. 12. 2000.

(VV)

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Již minule jsme čtenáře upozornili na to, že vyšel zákon o utajování osobních údajů občanů. Proto bylo nutné omezit uveřejňování podrobností o občanech i ve Společenské kronice. Abychom alespoň částečně vyhověli vašemu zájmu o tuto rubriku a přitom neprozradili to, co není dovoleno, přinášíme některé zkrácené údaje.

Musíme vás však upozornit na to, že to nebude vinou pracovníce úřadu pí Klimešové, pokud údaje nejsou úplné. Registr obyvatel (čili evidence o všech občanech ČR) je veden ústředně a podklady o změnách přicházejí na zdejší úřad jen jednou měsíčně – stav obyvatel se však může změnit každý den!

Musíme vycházet z pořekadla, že „vlk se má nažrat a koza musí zůstat celá“ – zde jsou některé údaje – údaje jsou uveřejňovány se souhlasem občanů – u dětí se souhlasem rodičů – příště toho možná bude více.

Děti ze Smiřic a Rodova

narozené v období od května do srpna 2000:

Květen	Veronika Šupíková	Červen	Barbora Rousková Žaneta Tuzarová
Červenec	Denisa Motyčková	Srpen	Vojtěch Med Denisa Janáčková

Sňatky

uzavřené v obřadní síni Městského úřadu ve Smiřicích
v období od května do 2. prosince 2000:

Se svatebčany z matričního obvodu Smiřice – celkem uzavřeno 17 sňatků

Se svatebčany, kteří nepatří do matričního obvodu Smiřice – celkem uzavřeno 5 sňatků

Z uvedených sňatků byly uzavřeny mezi občanem České republiky a cizincem 3 sňatky.

Příště uveřejníme (pokud novomanželé dovolí) i jména svatebčanů.

BLAHOPŘEJEME

jubilantům z období od 22. května do 30. listopadu 2000:

Jubilanti ze Smiřic a z Rodova:

95 let	Nosková Marie	92 let	Kloubcová Marie Malíková Marie
91 let	Rykl Bohumil Vítová Anna Volterová Božena	90 let	Rožnovská Antonie Valentová Milada
85 let	Michálková Marie Špačková Hedvika	80 let	Benešová Marta Jech Josef Lochman Slavoj Součková Emilie Šmejda Bohumír Vašíček Jan

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

v období od května do listopadu 2000:

1. občané, kteří měli trvalé bydliště ve Smiřicích a v Rodově:

Tarantík Václav	zemřeli: 19. 5. 2000	Krupková Božena	zemřeli: 1. 7. 2000
Hájek Vladimír ing. arch.	17. 7. 2000	Motyčková Marie	9. 8. 2000
Klouček Zdeněk	30. 8. 2000	Čermáková Libuše	6. 9. 2000
Just Jan	24. 9. 2000	Šebková Terezie	27. 9. 2000
Štěpán Václav	19. 11. 2000		

Stanislava Klimešová, matrikářka

***O vánocích radost,
štěstí a pohodu,
v novém roce 2001
zdraví, úspěch a jistotu.***

Kancelář Hradec Králové

S. K. Neumanna 1257, 500 02 Hradec Králové

tel.: 049/55 37 954

Autoprofi & Matějovský

smluvní partner ŠKODA AUTO, držitel ISO 9002,
Jezbínská 933
551 01 Jaroměř

Připraví Vaše vozy ŠKODA

Favorit, Forman, Pick up,
Felicia, Felicia COMBI, Felicia Pick up
na

STK
do 12 hodin

vč. samotné prohlídky, za velmi dobrou cenu

objednávky na tel. 0442/816750

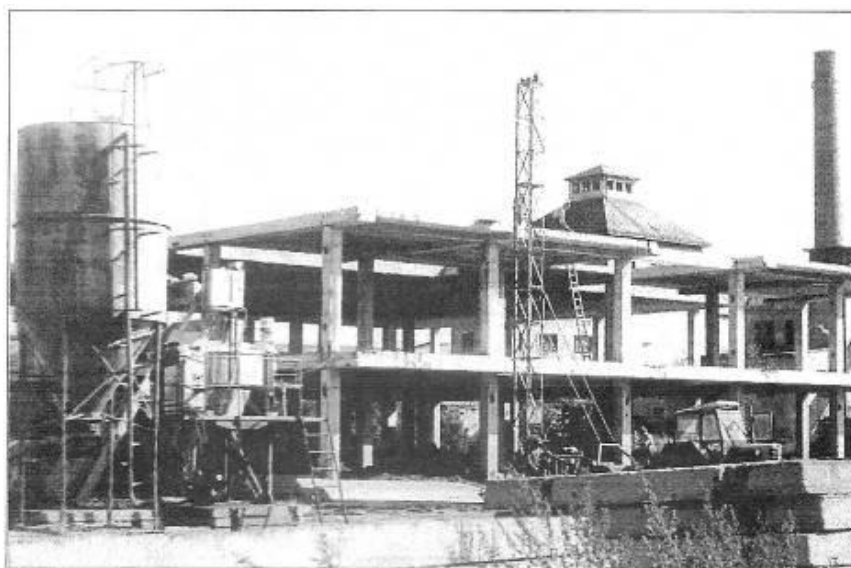

Fotografie k článku Historie domů ve Smiřicích

Patrový dům na horní fotografii patřil naposledy staviteli p. Josefu Hájkovi. Přibližně před 25 lety byl tento dům společně s dalšími domy v řadě zbořen.

Hned nato začala vyrůstat na uvolněném prostoru budova pro podnik výpočetní techniky AGRODAT. Na dolním snímku je vidět, že základem budovy byl železobetonový skelet, na který byly později připevněny charakteristické panely, které dávají budově zcela netradiční vzhled.

ZPRAVODAJ Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Příspěvky i vzkazy zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích

Vychází nepravidelně jednou za čtvrtletí.

Výtiskla: Tiskárna PASEKA Jaroměř, Havlíčkova 30

Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. Prodej v prodejnách tisku.

Uzávěrka příštího čísla do 28. února 2001

Cena jednoho výtisku 8,- Kč. Předplatné na celý rok 28,- Kč. Náklad 520 výtisků.